

Protokoll för kommunfullmäktige

Nr	Ärende	Sida
§ 22	Reviderade ekonomiska ramar för 2027 och 2028.....	3
§ 23	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.....	4
§ 24	Avskaffande av medborgarförslag och antagande av riktlinjer för Haboidén	6
§ 25	Redovisning av ej verkställda motioner och ej verkställda fullmäktigebeslut.....	9
§ 26	Redovisning av ej avgjorda motioner.....	10
§ 27	Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag.....	11
§ 28	Förlängning av uppdrag för ledamot och ersättare i samordningsförbundet Södra Vätterbygdens styrelse	12
§ 29	Avsägelse och fyllnadsval - ledamot i barn- och utbildningsnämnden, ersättare i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott, ersättare i kultur- och fritidsförvaltningen.....	13

Plats och tid	Kammarsalen, Habo kommunhus Onsdagen den 29 april 2026 klockan 18.00–19.15
Beslutande	Lenny Lindén (S) ersätter Gunnar Pettersson Susanne Wahlström (M) Olle Moln Teike (SD) Hans Jarstig (KD) Jeanette Nyberg (S) Henrik Sporrang Esbjörnsson (M) Helena Persson (C) Nicklas Gustavsson (S) Johanna Bergbom (M) Mari Larsson (SD) Anders Rickman (-) Eva Vettebring (S) Morgan Malmborg (HD) Thomas Gustafsson (S) Joakim Lindblom (SD) Jon Harald Jonsson (KD) Lena Danås (V) Eva Damberg (S) Ingemar Severin (M) ersätter Sttevalia Blom Håkan Hagård (C) ersätter Ulf Bertils Tomas Brusberg (S) Fredrik Wärnbring (M) Jan Lenhammar (KD) Maria Arwidsson (MP) Petra Mattlin (S) Andreas Skiöld (M) Stefan Björk (-) Beata Zander (SD) Anders Andersson (S) Peter Olofsson (M) ersätter Henrik Gillek Zeljka Axelsson (KD) Lisbet Bärenholdt (M), ordförande
Övriga närvarande	Sandra Lidberg, kommundirektör Frida Wahlund, sekreterare Greger Kjellman, ekonomichef

Paragrafer 22–29**Utses att justera** Johanna Bergbom, Petra Mattlin**Ordförande****Justerande****Sekreterare****Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll**

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Beslutande organ Kommunfullmäktige**Sammanträdesdatum** 2026-04-29**Datum då anslaget publiceras****Datum då anslaget avpubliceras****Protokollet förvaras på** Kommunkansliet**Underskrift**

§ 22 Reviderade ekonomiska ramar för 2027 och 2028

Diarienummer KS26/122

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till reviderade budgetramar för 2027 och 2028.

Beskrivning av ärendet

Förslag till reviderade ekonomiska ramar för 2027 samt 2028 har tagits fram vid ekonomienheten. Dessa förslag till ramar lämnas till förvaltningar den 31 mars inför arbete med att ta fram budgetförslag. Budgetförslag ska behandlas av nämnderna under juni månad. Under april månad kommer förslag avseende reviderade ramar behandlas och beslutas i kommunfullmäktige.

Vid förslag till reviderade ramar har bland beaktats hur regeringens förslag till nytt utjämningsystem ska hanteras, vilka resultatnivåer som behöver uppnås med hänsyn till investeringsläget samt hur behov av ramar för förvaltningar påverkas av olika faktorer. När det gäller förvaltningarnas rampåverkande faktorer har denna analys gjorts med hänsyn tagen till volymförändringar med hänsyn tagen till uppdaterade befolkningsprognoser, andra verksamhetsfaktorer av väsentlig betydelse samt ändrade förutsättningar avseende skatter och generella statsbidrag.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till reviderade budgetramar för 2027 och 2028 (KS 2026-04-14 § 46).

Kommunfullmäktiges behandling

Susanne Wahlström (M) konstaterar att Habo kommun fortfarande växer och har ett gynnsamt läge jämfört med många andra, men det går inte i samma takt som innan och det förutsätter att vi tar ansvar och har de resultatnivåer som krävs för att kunna genomföra de investeringar som ligger planerade framöver. Hon yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anders Rickman (-) och Johanna Bergbom (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder

§ 23 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Diarienummer KS26/123

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslaget till nya riktlinjer avseende finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Vidare beslutar kommunfullmäktige att införa möjligheten att sätta av överskott till en så kallad resultatreserv.

Beskrivning av ärendet

Ett arbete har genomförts för att utveckla god ekonomisk hushållning och detta har samordnats från kommunledningsförvaltningen, ekonomichef och HR-chef, där förvaltningschefer från barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen samt miljöförvaltning deltagit. Arbetet har därefter förankrats i kommundirektörens ledningsgrupp. Syftet har varit att ta fram mål och riktlinjer för såväl verksamhet och ekonomi som kan utvärderas – allt i enlighet med kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning.

Till grund för mål ligger de strategiska målen om tillväxt, trygghet och folkhälsa. Vidare kommer mål för finansiell styrning, kompetensförsörjning samt agenda 2030 finnas med i utvärdering av god ekonomisk hushållning. I förvaltningsberättelse till årsredovisning samt delårsrapport kommer det finnas ett avsnitt som redogör för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten. I detta avsnitt ska bland annat behandlas den styrning som finns i form av verksamhetsplaner (grundförutsättningar), kvalitetsutveckling, intern kontroll, aktiviteter kopplat till strategisk plan m.m. Här kommer då också framgå att effekter av denna styrning mäts och utvärderas på en aggregerad nivå genom att via indikatorer följa en god ekonomisk hushållning.

Ytterligare ett avsnitt kommer finnas där utvärdering, via indikatorer, görs av om de effekter som förväntas nås genom styrningen och de mål som finns uppsatta därmed nås och här kommer då en sammanvägd bedömning av verksamhetsmål samt finansiella mål göras.

Resultatreserv

Ny lagstiftning innebär att möjlighet att göra avsättning till så kallad resultatutjämningsreserv (RUR) har upphört och ersatts med av att kunna sätta av överskottsmedel till en så kallad resultatreserv (RER). Habo kommun bör

införa möjligheten att kunna nyttja resultatreserv för att därigenom bidra till att över tid kunna vidmakthåll god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna förslaget till nya riktlinjer avseende finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning samt att införa möjligheten att sätta av överskott till en så kallad resultatreserv (KS 2026-04-14 § 47).

Kommunfullmäktiges behandling

Anders Rickman (-) och Olle Moln Teike (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder

§ 24 Avskaffande av medborgarförslag och antagande av riktlinjer för Haboidén

Diarienummer KS25/144

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avskaffa medborgarförslag och att istället införa Haboidén.

Beslutet innebär att stycket om medborgarförslag stryks ur kommunfullmäktiges arbetsordning och ur nämndernas reglementen.

Beskrivning av ärendet

Kansli- och kommunikationsenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda formerna för medborgarförslag (KS 2025-04-09 § 62).

Medborgarförslag regleras i kommunallagen. Beslutanderätten i medborgarförslag får överlåtas till nämnd eller styrelse, men det är inte möjligt att delegera beslutet i ärende om medborgarförslag till förvaltningarna. Många av de medborgarförslag som kommer in är inte av politisk karaktär. Likväl ställer lagen krav på att förslagen ska hanteras av kommunfullmäktige och därefter av aktuell nämnd, vars förvaltning ska utreda förslaget innan det kan besvaras. Det innebär att hanteringen är administrativt betungande, särskilt i förhållande till de få förslag som bifalls.

Det finns ett värde i att alla invånare har möjlighet att lyfta ärenden till kommunens högsta beslutande organ, men också en problematik i att det blir en falsk demokrati. Den lagstyrda ärendegången gör också att medborgarförslag inte är justerbara vilket innebär att det inte går att bifalla förslag som innehåller delar som är ogenomförbara eller som behöver justeras innan implementering. Det är också endast kommuninvånare som kan lämna förslag vilket exkluderar föreningar, företag, grupper eller andra som kan vara intresserade av att bidra till vår kommuns utveckling.

Flertalet medborgarförslag avslås av olika skäl, bland annat för att det inte funnits budget för genomförande. Det förekommer också att medborgarförslag innehåller delar som ligger utanför kommunens rådighet och det är också vanligt att förslagen handlar om sådant som redan pågår eller som redan är beslutat. Samtliga medborgarförslag ska ändå utredas och beslutas om i nämnd. Ett medborgarförslag ska vara besvarat inom ett år, vilket för den enskilde

förslagsställaren kan uppfattas som en lång tid för en fråga som ter sig förhållandevis enkel.

Det finns flera andra sätt att lämna förslag och synpunkter till kommunen. Det kan uppfattas otydligt för såväl invånare som förvaltning vad som skiljer mellan en synpunkt, en felanmälan och ett medborgarförslag. I många fall hade förslagsställaren kunnat få ett snabbt svar av förvaltningen, men lagstiftningen för medborgarförslag medger inte detta och i praktiken går det inte att hantera ett medborgarförslag på kortare tid än två månader, och oftast blir handläggningstiden långt längre än så.

Varianter på medborgarförslag

Många kommuner har därför avskaffat medborgarförslag och istället infört lokala varianter. En variant är den som Jönköpings kommun har infört som de kallar för Jönköpingsförslaget. Alla invånare i Jönköpings kommun över 12 år kan lämna ett Jönköpingsförslag. Förslaget presenteras på kommunens webbplats där det under 60 dagar samlar röster. Förslag som får fler än 100 röster går vidare till kommunfullmäktige som beslutar vilken nämnd som ska handlägga förslaget.

En annan variant är den som Härryda kommun har infört och som de kallar för Härrydaidéen. Härrydaidéen möjliggör för kommunen själv att bestämma de rutiner som man finner lämpliga, utan att behöva vara bunden till kommunallagens regelverk för medborgarförslag. Härrydaidéen möjliggör att idéerna hanteras effektivare och att återkoppling till förslagsställarna kan ske snabbare. Hanteringen sker i de flesta fall inom förvaltningarna som besvarar, utreder och fattar beslut om inkomna idéer. Idéer av principiell karaktär och av större vikt lyfts till politiken för beslut. Härrydaidéen innebär färre administrativt betungande utredningar för förvaltningen och betydligt snabbare svar och genomförande för de idéer som inte kräver en politisk behandling, som exempelvis att sätta upp en lyktstolpe eller en parkbänk i kommunen.

Kansli- och kommunikationsenheten föreslår att Habo kommun avvecklar medborgarförslag och istället inför något som liknar Härrydaidéen, fortsättningsvis kallat Haboidén. Haboidén bedöms ge invånarna bättre förutsättningar att bidra till kommunens utveckling, göra processen snabbare och mindre byråkratisk samt frigöra resurser hos förvaltningarna som idag behöver lägga tid på att ta fram beslutsunderlag om förslag som inte kan genomföras av förhållandevis uppenbara skäl.

Genom att införa Haboidén blir det möjligt för kommunen att utforma riktlinjer för hur processen ska fungera. Det blir möjligt att snabbare besvara förslag som inte kräver omfattande utredning, att föra dialog med förslagsställaren och kanske gemensamt vidareutveckla idén eller guida invånaren rätt om förslaget till exempel berör en annan myndighets ansvarsområde. Förvaltningen kan också snabbt bedöma om inkomna idéer är en Haboidé eller om det snarare är att betrakta som en fråga, synpunkt eller felanmälan.

Ett införande av Haboidén innebär att kommunfullmäktiges arbetsordning och nämndernas reglementen behöver justeras genom att stycket om medborgarförslag tas bort.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avskaffa medborgarförslag och istället införa Haboidén (KS 2026-04-14 § 49).

Kommunfullmäktiges behandling

Anders Rickman (-) säger att han har stretat emot i den här frågan i flera år för att han varit rädd att vi skulle tappa närheten till medborgarna. Men som förslaget är utformat nu så ser han inte att det skulle vara några problem utan istället kan det bli bättre och man kan få snabbare svar. Anders Rickman yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Lena Danås (V) säger att hon varit tveksam men att hon nu har förstått att det kommer bli bra och yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder

§ 25 Redovisning av ej verkställda motioner och ej verkställda fullmäktigebeslut

Diarienummer KS26/116

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av ej verkställda motioner och av ej verkställda fullmäktigebeslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt beslut i kommunfullmäktige den 26 oktober 2000, § 132, ska samtliga bifallna motioner som ej har verkställts redovisas till kommunfullmäktige en gång per år. Rutinmässigt sker detta vid fullmäktiges sammanträde i april. Sedan 2014 redovisas även övriga kommunfullmäktigebeslut som inte har verkställts.

För närvarande finns följande motion på bevakningslistan:

KF § 11 2025-02-27 Beslut att bifalla motion om att införa fria arbetsskor till anställd inom vård och omsorg.

Kommentar: Arbetsskor har köpts in vid ett tillfälle, men någon plan för hur skor ska köpas in till nyanställda eller när skor blivit utslitna är ännu inte framtagen.

För närvarande finns följande fullmäktigebeslut på bevakningslistan:

KF § 1 2025-01-30 Beslut att anta strategisk plan för Habo kommun, samt uppdrar till kommunstyrelsen att ansvara för att planen implementeras under 2025 och att den följs upp i målstyrningen under 2026.

Kommentar: Arbete med att ta fram formerna för hur den strategiska planen ska följas upp i målstyrningen pågår.

§ 26 Redovisning av ej avgjorda motioner

Diarienummer KS26/116

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av ej avgjorda motioner.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda motioner till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande inga motioner som inte är avgjorda.

§ 27 Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag

Diarienummer KS26/116

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av ej avgjorda medborgarförslag.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda medborgarförslag till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande fyra medborgarförslag som inte är avgjorda:

1. Medborgarförslag om att synka läsårstider
Inkom 2026-02-26
Översänd till barn- och utbildningsnämnden för beslut.
2. Medborgarförslag om att städa vid Domsandsbadet
Inkom 2026-02-26
Översänd till kultur- och fritidsnämnden för beslut.
3. Medborgarförslag om simhall
Inkom 2026-02-26
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.
4. Medborgarförslag om Habomaskrosen
Inkom 2026-03-26
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.

§ 28 Förlängning av uppdrag för ledamot och ersättare i samordningsförbundet Södra Vätterbygdens styrelse

Diarienummer KS26/121

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att förlänga nuvarande uppdrag i samordningsförbundet Södra Vätterbygdens styrelse för ordinarie ledamot Hans Jarstig (KD) och ersättare Nicklas Gustavsson (S) till och med 2027-03-31.

Beskrivning av ärendet

Avsikten med det finansiella samordningsförbundet mellan försäkringskassan, arbetsförmedlingen, kommunerna och regionen är att uppnå en effektiv resursanvändning i det gemensamma arbetet med personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser. Insatserna ska syfta till att personerna uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Varje kommun som ingår i samordningsförbundet ska utse en ledamot och en ersättare till styrelsen. År 2023 antogs en ny förbundsordning i vilken det stadgas att ledamöter och ersättare väljs för fyra år från och med 1 april året efter det att val ägt rum i region och kommun. Som en följd av detta uppmanas alla medlemsparter att förlänga nuvarande uppdrag för ledamöter och ersättare eftersom de flesta har valts till och med 2026-12-31.

Beslutet skickas till

Hans Jarstig
Nicklas Gustavsson
Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

§ 29 Avsägelse och fyllnadsval - ledamot i barn- och utbildningsnämnden, ersättare i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott, ersättare i kultur- och fritidsförvaltningen

Diarienummer KS26/170

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner avsägelsen från Mikael Zander (SD) och beslutar att för återstående tid av mandatperioden fram till och med 2026-12-31 välja Rolf Erlandsson, Domsandsstigen 14, 566 35 Habo, till ledamot i barn- och utbildningsnämnden,

Mari Larsson, Furusjö Skogsvägen 8, 566 91 Habo, till ersättare i kommunstyrelsen samt

Olle Moln Teike, Habo Kyrkby Lampen 1, 566 91 Habo, till ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Mikael Zander (SD) har av sagt sig uppdragen som ledamot i barn- och utbildningsnämnden, ersättare i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Beslutet skickas till
HR-administratör
Barn- och utbildningsnämnden
Fritids- och kulturnämnden
Kommunstyrelsen
Mikael Zander
Olle Moln Teike
Mari Larsson